

**Informatienota voor de raad**

Datum 25 september 2017

|              |                         |
|--------------|-------------------------|
| Onderwerp    | Motie opbouwwerk (M-14) |
| Versienummer | 1                       |

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant Dick Mulder / Nico Middelbos  
Afdeling Maatschappelijke ontwikkeling  
Telefoon (038) 498 2818  
Email dtmulder@zwolle.nl  
Bijlagen 1. Bijlage Informatienota 'Opbouwwerk (M-14)'  
2. Motie 'Opbouwwerk (M-14)'

**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

De reactie van het college op de motie 'Opbouwwerk (M-14)', aangenomen op 3-7-2017 en de toezegging (154) dat 'de wethouder voor de begrotingsbehandeling in het najaar de raad rapporteert over de uitkomst van haar gesprekken met o.a. Travers over de toekomst van het opbouwwerk', gedaan op 26-6-2017 tijdens de infodebatronde over de voorjaarsstukken.

Datum 25 september 2017

## Inleiding

In de op 3 juli 2017 aangenomen motie 'Opbouwwerk (M-14)' verzoekt de gemeenteraad het college uit te werken hoe opbouwwerk de gemeentelijke inzet op het sociaal domein verder zou kunnen versterken en te zorgen dat er meer en gericht opbouwwerk wordt ingezet in die buurten waar de sociale cohesie minder ontwikkeld is.

De Raad geeft daarbij aan dat Zwolle in zet op goede zorg dichtbij mensen, bijvoorbeeld door inzet van het sociaal wijkteam en jeugd- en gezinswerkers bij huisartsen. De Raad stelt in de motie dat individuele ondersteuning van Zwollenaren zou moeten aansluiten bij de persoon en bij de inzet van zijn of haar sociale netwerk en dat de aandacht van professionals zich op dit moment onvoldoende focust op sociale netwerken. En dat de versterking van sociale netwerken zowel buurten als individuen ten goede komt, de leefomgeving verbetert, eenzaamheid vermindert, zelfredzaamheid toe neemt en nieuwe initiatieven in buurten ontstaan.

Het college beschouwt het opbouwwerk als een effectieve methode van werken om sociaal maatschappelijke vraagstukken wijkgericht, integraal en veelal collectief aan te pakken. Daarmee draagt opbouwwerk in belangrijke mate bij aan het verbeteren van de sociale cohesie. Door te investeren in sociale netwerken kunnen sociaal-maatschappelijke problemen in de toekomst in belangrijke mate worden voorkomen (Zie de bijlage bij deze Informatienota).

In de beantwoording van deze Motie wordt tevens de toezegging (154) van de wethouder meegenomen om voor de begrotingsbehandeling in het najaar de raad te rapporteren over "de uitkomst van haar gesprekken met o.a. Travers over de toekomst van het opbouwwerk".

## Kernboodschap

Momenteel wordt breed gewerkt aan de transformatie in het sociaal domein. Daarbij wordt de beweging gemaakt naar meer eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners en meer passende en samenhangende ondersteuning. De druk op het voorliggende veld en de verwachtingen richting vrijwilligers, mantelzorgers en burens nemen daardoor toe. Reden waarom bij de begroting onder andere extra wordt geïnvesteerd in ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorgers. Maar maatschappelijke trends zoals extramuralisering van de GGZ, het langer thuis wonen van ouderen en de huisvesting van statushouders leveren daarnaast extra druk op in bepaalde straten en buurten. Dit vraagt steeds meer van de draagkracht van de omgeving en van de betrokken inwoners. Het opbouwwerk heeft een belangrijke taak om te werken aan een krachtige, veilige en zorgzame omgeving.

Een sterk sociaal netwerk zorgt ervoor dat mensen voldoende ondersteuning ervaren, minder vatbaar zijn voor stress en depressies, beter traumatische gebeurtenissen en tegenslagen kunnen verwerken, de kansen vergroten om op beroepsmatig vlak carrière te maken en stabiel in het leven staan. Investeren in integrale wijkaanpakken en daarmee het verstevigen van sociale netwerken helpt toekomstige problematiek te voorkomen. Door deze aanpak verbetert o.a. sociale samenhang, stabiliteit en leefbaarheid. Dit vraagt om maatwerk, continuïteit en relatieopbouw.

De integrale wijkaanpak in bijvoorbeeld Holtenbroek 3 en Breecamp Oost heeft mooie resultaten opgeleverd. Het aantal overlastmeldingen bij politie, woningbouw en gemeente is sterk gedaald. Het

Datum

25 september 2017

vertrouwen en de tevredenheid onder bewoners is sterk toegenomen. De waardering voor de wijk, de veiligheid, de instanties en het woonplezier is sterk toegenomen, zoals blijkt uit het Buurt voor Buurt onderzoek. Hoewel de resultaten van de aanpak goed zijn, is het belangrijk om nog eerder en duurzaam actief te zijn in buurten die 'achteruit' dreigen te gaan op veiligheid en sociaal gebied. Dit voorkomt geëscaleerde en – daardoor - kostbare problematiek en zwaardere zorg.

### **Vraagstelling**

In de Perspectiefnota is bewust geïnvesteerd in het maatschappelijk voorveld (o.a. door versterken vrijwilligersondersteuning en bevorderen maatschappelijke participatie).

Voor het opbouwwerk is in de subsidieaanvraag 2018 uitgegaan van de budgettaire ruimte in de concept-begroting 2018, gebaseerd op de besluitvorming PPN 2018-2021. Ondanks de bezuinigingen op het welzijnswerk in de voorgaande jaren, is de formatie opbouwwerk door Travers tot nu toe gehandhaafd op 6 fte. Dit is niet toereikend om een duurzame preventieve aanpak uit te voeren in alle buurten die er om vragen. Hierbij is de effectiviteit en veiligheid van de medewerkers een aandachtspunt. Preventie en signaleren vraagt een investering d.m.v. langdurige – betekenisvolle - aandacht en tijd. In elk stadsdeel zijn er vraagstukken op samenlevingsopbouw. Sociale stabiliteit is op veel plekken aanwezig, maar in alle stadsdelen zijn ook voorbeelden te noemen waar een (preventieve) integrale aanpak nodig is.

Nu heeft Zwolle circa 6 fte opbouwwerk in de stad. Dat is gezien onze ambities als stad en de complexe vraagstukken die er spelen gering. Idealiter zijn er volgens Travers twee opbouwwerkers in elk stadsdeel nodig. In het gesprek dat wij met Travers hebben gevoerd is gevraagd wat Travers zelf voor mogelijkheden ziet om het opbouwwerk te versterken. Travers ziet mogelijkheden om via een nog efficiëntere organisatie, interne verschuivingen en vermindering van de overhead 2 fte opbouwwerk extra vrij te spelen. Travers pleit voor nog een extra uitbreiding van 2 fte om te komen tot een meer verantwoorde bezetting van 2 opbouwwerkers over alle stadsdelen in Zwolle. Travers ziet dan optimale mogelijkheden om door een flexibele inzet van deze bezetting ook meer preventieve inzet te plegen in die buurten waar dat geboden is.

Wij vinden het goed uit te leggen dat Travers binnen de doelstellingen en middelen zoals vastgelegd in de PPN met bestaande middelen een verschuiving richting extra opbouwwerk mogelijk maakt. Voor het beschikbaar stellen van extra middelen is in onze ogen een meer onderbouwde analyse nodig van de benodigde fte in de afzonderlijke stadsdelen op basis van de specifieke wijkvraagstukken. Daartoe zullen we in het voorjaar een uitgewerkt voorstel aan uw Raad voorleggen, waarmee een nieuw college en een nieuwe raad hun keuze voor een toekomstige inzet voor opbouwwerk kunnen maken.

### **Communicatie**

Het college heeft regelmatig en constructief overleg met Travers en het volledige college heeft op 27 juni jl. een werkbezoek gebracht aan medewerkers van Travers Opbouwwerk.

### **Openbaarheid**

Deze informatienota is openbaar.



Datum 25 september 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris